

ÇEVRENİN VE DOĞANIN KORUNMASI ÜZERİNE ÖZLÜ SÖZLER

(Derleyen: Prof.Dr.Coşkun Can Aktan)*

“Toprak bizim anamızdır.”

Duwarmish

Kızılderilileri Reisi

“Gelin bağa yeşiller kuşanan doğayı görün

Her köşede bir çiçek dükkanı açan doğayı görün

Güller gülerek sesleniyor bülbüllere:

Susun, susarak doğayı görün.”

Mevlana

“Çağdaş insan, tabiatı kendisinden yararlandığı, ama kendisine karşı ayrıca sorumlu da olduğu bir eş gibi değil bir fahişe gibi görmektedir.”

S.Hüseyin Nasr

“Ben ki İstanbul Fatihî abd-i aciz Fatih Sultan Mehmed, bizatihi alın terimle kazanmış olduğum akçelerimle satın aldığım İstanbul’un Taşlık mevkiinde kain ma'lümü'l-hudud

*Coşkun Can Aktan, *Yeni Global Gerçekler, İstanbul: TÜGİAD Yayınları, 2000.*

olan 136 bab dükkanımı aşağıdaki şartlar muvacehesinde vakf-ı sahih eylerim. Şöyle ki:

Bu gayr-i menkulatımdan elde olunacak nemalarla İstanbul'un her sokağına ikişer kişi tayin eyledim.

Bunlar ki, ellerinde bir kap içerisinde kireç tozu ve kömür külü olduğu halde günün belirli saatlerinde bu sokakları gezeler. Bu sokaklara tükürenlerin tükürükleri üzerine bu tozu dökeler ki yevmiye yirmişer akçe alsınlar; Maazallah herhangi bir gıda maddesi buhranı da vaki olabilir. Böyle bir hal karşısında bırakmış olduğum 100 silah ehl-i erbaba verile. Bunlar ki hayvanat-ı vahşiyenin yumurtada veya yavruda olmadığı sıralarda Balkanlara çıkıp avlanalar ki zinhar hastalarımızı gıdasız bırakmayalar.”

Fatih Sultan Mehmet

“Çevrenin korunması tüm uluslarımızın paylaştığı bir sorumluluktur. Bu alandaki ulusal ve bölgesel çabaları desteklemekle beraber, daha geniş ölçüde ortak hareket etme ivedi gereksinimini de görmeliyiz.”

Paris Şartı

“İnsanın yaşadığı çevreye yönelen başlıca tehlikeler giderek daha global bir nitelik almaktadır.”

Peter Drucker

“Dünyanın herhangi bir yerinde çevreye verilen ciddi boyutlardaki zararın herkesin sorunu olduğu ve hepimizi tehdit ettiğini kabul etmedikçe, hiç bir etkili önlem alamayız.”

Peter Drucker

“Çevrenin korunabilmesi için ekolojiyle ilgili yasalara ihtiyaç vardır.”

Peter Drucker

“Çevre de artık para gibi, enformasyon gibi ulusal sınırlar tanımamaktadır. Çevreyle ilgili önemli ihtiyaçlar -sözgelimi atmosferin ve dünya ormanlarının korunması- ulusal düzeydeki eylemler ve ulusal yasalar ile korunamaz.”

Peter Drucker

“İnsanın; hürriyet, eşitlik ve yeterli yaşam koşulları sağlayan onurlu ve refah içinde bir çevrede yaşamak temel hakkıdır. İnsanın bugünkü ve gelecek nesiller için çevreyi korumak ve geliştirmek için ciddi bir sorumluluğu vardır.”

BM. İnsan Çevresi Konferansı

Stockholm Bildirgesi

“Sürekli ve dengeli kalkınmanın gerçekleşebilmesi için çevre koruma, kalkınma sürecinin entegre bir parçasını oluşturacaktır, ayrı olarak düşünülemez.”

BM. İnsan Çevresi Konferansı

Stockholm Bildirgesi

“İnsanlar sürekli ve dengeli kalkınmanın merkezindedir. Doğa ile uyum içerisinde sağlıklı ve verimli bir hayata hakları vardır.”

BM. İnsan Çevresi Konferansı

Stockholm Bildirgesi

“Çevrenin korunması tüm uluslarımızın paylaştığı bir sorumluluktur. Bu alandaki ulusal ve bölgesel çabaları desteklemekle beraber, daha geniş ölçüde ortak hareket etme ivedi gereksinimini de görmeliyiz.”

Paris Şartı

“Bütün buffalolar öldürüldükten, yaban atları ehlileştirildikten, ormanların en gizli köşeleri binlerce insanın ağır kokusuyla dolduktan, sevimli tepelerin görüntüsü konuşan tellerle kirlendikten sonra...Bir bakacaksınız ki...

Gökteki kartallar yok olmuş

Hızla koşan taya ve ava elveda demişsiniz

Bu ne demektir biliyor musunuz?

Bu yaşamın sonu ve sırf daha fazla hayatta kalmanın başlangıcıdır.”

Duwarmish Kızılderilileri Reisi

“Çevre sorunlarını ve bu alanda bireyin ve işbirliği çabalarının önemini ele almak ivedi gereksinimini kabul ediyoruz. Havada , suda ve toprakta sağlam bir ekolojik denge kurup sürekli kılmak için, çevremizi korumak ve iyileştirmek yolundaki çabalarımızı yoğunlaştırmaya söz veriyoruz.”

Paris Şartı

“Çevreye yönelik en büyük tehdit, bir kağıt fabrikasının atıklarından, bir belediye kanalizasyonunu okyanusa boşaltmasından ya da yerel çiftliklerde kullanılan tarım ilaçlarıyla gübrelerin, sızıntı ve akıntılarının denize ulaşmasından kaynaklanan yerel kirlilik değildir. Esas tehlike, insanoğlunun yaşamına, atmosfere, dünyanın bir bakıma akciğeri sayılan tropik ormanlara, dünya okyanuslarına, hava ve su rezervlerimize yönelik olan tehlikedir. Bu da tüm insanlığın bağımlı olduğu çevre demektir.”

Peter Drucker